

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย

อ.จิราพรอม พูลศรีเยี่ยม

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาหัก ณ ที่จ่าย

เป็นวิธีการเสียภาษีวิธีหนึ่งที่ กม. กำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้ ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ก่อนจ่ายเงินได้ให้กับผู้มีเงินได้ โดย

- หักจากเงิน ทรัพย์สินประโยชน์ที่คำนวณเป็นเงินได้
- ผู้จ่ายเป็นผู้หักส่งรัฐบาล
- ถือเป็นเครดิตในการเสียภาษีของผู้รับ
- มีเฉพาะบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย (ผู้จ่ายเงิน)

ผู้มีหน้าที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย (ผู้มีเงินได้)

แนวคิด และ หลักการ การหักภาษี ณ ที่จ่าย

- เป็นการชำระภาษีล่วงหน้า
- ไม่ใช่การชำระภาษีในขั้นตอนสุดท้าย
- ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย ไม่ต้องถูกหัก ณ ที่จ่าย

กฎหมายที่ใช้บังคับในการหัก ณ ที่จ่าย PIT

- ม.50** สำหรับเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 และ 2
- ม.3 เศรษฐ** สำหรับการจ่ายเงินตามสัญญาตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป

การคำนวณ PIT หัก ณ ที่จ่าย

เงินได้พึงประเมิน (ทั้งปี)	xxxxx
หัก ค่าใช้จ่าย	(xxxxx)
เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย	xxxxx
หัก ค่าลดหย่อน	(xxxxx)
คงเหลือ	xxxxx
หัก เงินบริจาค	(xxxxx)
เงินได้สุทธิ	xxxxx

ภาษีที่ต้องเสีย =	เงินได้สุทธิ X อัตราภาษี
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย =	ภาษีที่ต้องเสีย + คราวที่ต้องจ่าย

วิธีการคำนวณการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย

เงินได้ประเภทที่ 1 และ 2

- เงินได้พึงประเมิน x จำนวนครั้งที่จ่ายเงิน
- ค่าลดหย่อนตามปกติ ได้ภาษีเท่าไร = จำนวนครั้งที่จ่ายเงิน
- มีเศษให้อำไปรวมกับครั้งสุดท้าย

ตัวอย่าง

PIT ทั้งปี	20,140.00
PIT ต่อเดือน (ม.ค - พ.ย)	1,678.33
PIT ต่อเดือน (ธ.ค)	1,678.37

- ถ้าเข้าทำงานตั้งแต่ต้นปี หรือทำงานต่อเนื่องจนจบที่ผ่านมาให้คำนวณเสมือนตลอดปี ใช้หลัก 12 เดือน 12 หาร
- ถ้าเริ่มทำงานกลางปีหรือระหว่างปี ให้ใช้หลักเดือนที่จ่ายจริงคูณเดือนที่จ่ายจริงหาร
- ถ้าเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินได้ที่จ่ายระหว่างปี เช่น เงินเดือนเพิ่มหรือเงินเดือนลด ถ้าเป็นการเริ่มงานตั้งแต่ต้นปีให้คำนวณเสมือนทำงานตลอดปี (ใช้หลัก 12 เดือน 12 หาร) Y (ดู ต.ย ที่ 2 หน้า 90)
- ถ้ามีเงินเพิ่มพิเศษ เช่น โบนัสให้อำเงินโบนัสบวกกับเงินได้เสมือนทั้งปีแล้วคำนวณภาษีได้ภาษีเท่าไร ให้เท่ากับ X แล้วคำนวณภาษีเฉพาะเงินเดือนตลอดปีให้เท่ากับ Y ภาษีเฉพาะโบนัสจะเท่ากับ X - Y (ดู ต.ย ที่ 3 หน้า 91)

เงินได้ประเภทที่ 5, 6, 7, 8 ที่ผู้จ่ายเป็นรัฐบาล เทศบาล อบต. อบจ.

ที่จ่ายให้กับผู้รับ 10,000 บาทขึ้นไป หักภาษี 1%

ไม่รวมเงินได้ในกรจ่ายค่าซื้อพืชผลทางการเกษตร

การคำนวณเงินได้ประเภทที่ 1 และ 2 ซึ่งนายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเหตุเพราะออกจากงาน

- อายุการทำงานต้องไม่น้อยกว่า 5 ปี
- กรณีทั่วไปหักค่าใช้จ่ายได้ดังนี้
 - จำนวนที่หนึ่งเท่ากับ 7,000 บาท คูณด้วยจำนวนปีที่ทำงาน แต่ไม่เกินเงินได้พึงประเมิน
 - เหลือเท่าใดให้หักค่าใช้จ่ายอีกร้อยละ 50 ของเงินได้ที่เหลือนั้น
 - แล้วคำนวณภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ไม่ยกเว้น 150,000 บาทแรก)

- ในกรณีจ่ายในลักษณะเงินบำนาญจำนวนหนึ่ง และเงินบำนาญอีกจำนวนหนึ่ง
 - ให้ถือว่าเฉพาะเงินที่จ่ายในลักษณะเงินบำนาญ เป็นเงินได้ที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเหตุเพราะเหตุออกจากงานและให้ลดจำนวนค่าใช้จ่ายจากจำนวน 7,000 ลงเหลือ 3,500 บาท

เงินที่ได้ที่สามารถแยกคำนวณต่างหากจากเงินได้อื่น

- ดอกเบี้ย
- เงินปันผล
- เงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดก หรืออสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มุ่งในทางการค้าหรือกำไร
- เงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเนื่องจากการออกจากงาน

แบบฝึกหัด

ให้คำนวณภาษีหัก ณ ที่จ่ายของกรณีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. นาย A มีรายได้จากการให้บริษัท ABC เช่าบ้าน เดือนละ 20,000 บาท
2. ในปี 2553 นาย B มีรายได้จากดอกเบี้ยเงินฝากประจำ จากธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 11,000 บาท
3. นาย C ได้รับเงินปันผลจากบริษัท อุตสาหกรรมไฟฟ้าไทย จำกัด จำนวน 33,000
4. นาย D ขายเป็นรถยนต์กระบะราคาคันละ 300,000 บาท ได้ให้ส่วนลดแก่ผู้ซื้อ 5,000 บาท
5. นาย G ขายเครื่องปรับอากาศพร้อมให้บริการติดตั้ง มูลค่า 50,000 บาท ให้แก่ บริษัท พัฒนา จำกัด โดยรวมราคาสินค้าและค่าติดตั้งเข้าด้วยกัน
6. นาย J ได้รับค่าวิชาชีพสอบบัญชี 65,000 บาท จากบริษัท วัฒนากร จำกัด
7. ปีภาษี 2553 นายสุชาติ มีรายได้จากเงินเดือนดังนี้
มกราคม - มิถุนายน ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 30,000 บาท
กรกฎาคม - ธันวาคม ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 50,000 บาท
มิถุนายน ได้รับโบนัสประจำปี 30,000 บาท
นายสุชาติ ได้แจ้งสถานะการหักลดหย่อนไว้ดังนี้ ภรรยาไม่มีเงินได้ แต่แยกยื่นแบบภาษี มีบุตรที่ยังไม่ได้ศึกษา 1 คน กำลังศึกษา 1 คน จ่ายค่าประกันสังคมทุก ๆ เดือน จ่ายเบี้ยประกันชีวิตของตนเองในระหว่างปี จำนวน 9,600 บาท และค่าเบี้ยประกันชีวิตของภรรยา 7,600 บาท นายสุชาติ ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายและนำส่งแต่ละเดือน เป็นจำนวนเท่าไร
8. ปีภาษี 2553 นายสมควร มีรายได้จากเงินเดือน เดือนละ 45,000 บาท และได้แจ้งสถานะการหักลดหย่อนไว้ดังนี้ ภรรยาไม่มีเงินได้ มีบุตรกำลังศึกษา 1 คน จ่ายเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเดือนละ 4% จ่ายเบี้ยประกันชีวิตของตนเองในระหว่างปี จำนวน 20,600 บาท และค่าเบี้ยประกันชีวิตของภรรยา 10,600 บาท นายจ้างออกภาษีให้ตลอดไป นายสมควร ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายและนำส่งแต่ละเดือน เป็นจำนวนเท่าไร